

Lucruri care curg...

1. Existența personajelor lui Vișniec este, întotdeauna, presată de tensiuni enigmatice. Textul nu le clarifică, doar le ajută să decurgă una din cealaltă – și să se multiplice. Cât timp dramaturgia aceasta a fost citită în „cheie aluzivă“, enigma remanentă a personajelor părea efectul simplu al imposibilității autorului de a exprima liber. Reluarea scenică a pieselor, repetat, după '89, duce interpretarea înspre zone ce nu mai au nici un fel de legătură cu soluțiile comode de descifrare. Încă nu e foarte cert profitul dramaturgiei lui Matei Vișniec de pe urma întâlnirii textelor lui cu o generație de regizori și de actori ce deja a „uitat“ sistemul „de referință“. Certă e, însă, capacitatea acestei dramaturgii de a se lăsa *modulată* pe tiparele de pretenții și preocupări ale creatorilor de spectacol foarte tineri. Mai iute decât comentatorii, scena dezvăluie valența de profunzime a dramaturgiei lui Vișniec: *enigma remanentă a personajelor – enigmă existențială, filosofică, metafizică...*

Între concret și metafizic se mișcă, destul de relaxat și de convingător, reprezentația Anei Mărgineanu și a celor trei actori ai ei. Într-un spațiu cum e cel de la „Green Hours“, practic un culoar între două rânduri de mese de bar, spațiu ce-și are farmecul lui evident, dar care și limitează posibilitățile de teatralizare recurente. Mâna regizorală e discretă, dar vizibilă. Cel mai bun lucru pe care îl face regizoarea este să evite „să vadă“ personaje-simbol, ori situații-teoretice, în textul lui Vișniec (lucru pe care actrița ei nu-l reușește, de pildă). Lucrul cel mai surprinzător al reprezentației l-am numit, deja, ca o trecere fină de la concret la metafizic. Ca de la sine, cu mijloace relativ precare. Dar să nu ne grăbim. S-o așteptăm pe Ana Mărgineanu cu un nou spectacol, înainte de a spune ce fel de regizor vom avea, cu numele ei.

2. O creație sui-generis ocazională, dar care funcționează, în mod straniu, e Teatrul Valah, din Giurgiu. Ar merita, cândva, detaliată povestea acestei instituții culturale. Foarte aproape de București (aproximativ o oră de mers cu mașina), în cofrajul unui edificiu de casă de cultură oarecare, Teatrul Valah nu are nici carte de vizită, nici proiecte – pe măsura denumirii – deocamdată. Teatrul lucrează, în momentul de față, cu niște regizori ce nu-și pun deloc problema teatrului, ci-și pun strict problema lor imediată, așa încât teatrul acesta nu are profil.

Probabil că nici autoritățile locale nu au o idee limpede despre teatrul cu care „s-au ales“, de la o vreme. Probabil, Teatrul Valah din Giurgiu este un fel de drob de sare pe polița Casei de Cultură din centrul localității.

Scena are câțiva metri pătrați, la Giurgiu. Cu o canapea și două fotolii mici, ai ocupat-o total. Dacă eliminăm din discuție toate inconvenientele pe care ni le putem imagina (promovarea precară, regizori „ieftini“ etc.), vom fi, totuși, prezenți la premierele Teatrului Valah. Poate se întâmplă ceva, poate se mișcă ceva. Deocamdată, sensul este reprezentat de actori. Se joacă o piesă bulevardieră cunoscută, o piesă care circulă prin repertorii; ce ne interesează este că piesa dă motivație de exprimare scenică unor actori aproape uitați: Liviu Rus și Anca Aleksandra. Plăcerea lor de joc surmontează toate dificultățile.

Teatrul LUNI de la „Green Hours“ – Deșeuri (adaptare după *Teatrul descompus*), de Matei Vișniec. Regia: Ana Mărgineanu (studentă UNATC, clasa Liudmila Szekeley Anton). Scenografia: Radu Grigore. Distribuția: Isabela Neamțu, Ciprian Nicolăiasa, Cosmin Seleşi.

Teatrul Valah – Giurgiu – Vecina de alături, de Pierre Chesnot. Regia: Emil Gaju. Scenografia: Olimpia Damian. Distribuția: Anca Aleksandra, Liviu Rus.